

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **J. M. A.,** zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, o. s., Kovářská 4, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 20. 5. 2011, čj. MV-31548-6/OAM-2011, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 7. 2011, čj. 30 A 28/2011 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobkyni **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

1. Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, přijímací středisko cizinců (dále též „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 9. 2. 2011, čj. CPR-1390/ČJ-2011-004025-SV, uložila žalobkyni správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dobu, po kterou žalobkyni nelze umožnit vstup na území České republiky, stanovila na jeden rok. Současně neshledala důvody, které by žalobkyni znemožňovaly vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.

2. Rozhodnutím ze dne 20. 5. 2011, čj. MV-31548-6/OAM-2011, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rozhodnutí potvrdil.

II.

3. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který rozsudkem ze dne 13. 7. 2011, čj. 30 A 28/2011 - 73, napadené rozhodnutí zrušil.

4. Krajský soud se zabýval přímou aplikovatelností článku 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (dále jen „Úmluva“), ze kterého vyplývají tři podmínky pro to, aby stát nestíhal uprchlíky pro nezákonný vstup nebo přítomnost na území státu. Jednou z těchto podmínek je to, že uprchlík přišel do České republiky přímo z území, kde byl ohrožen jeho život nebo svoboda. Podle krajského soudu se žalovaný v napadeném rozhodnutí touto otázkou dostatečně nezabýval a pouze s odkazem na výpověď žalobkyně před správním orgánem I. stupně dospěl k závěru, že žalobkyně nemohla přicestovat z území, kde byl ohrožen její život nebo svoboda. Žalovaný neprovedl výklad pojmu „přicestovat přímo z území“ a nevyložil, jestli tuto podmínku žalobkyně splnila. Krajský soud dále označil napadené rozhodnutí za vnitřně rozporné, protože žalovaný dospěl k závěru o nesplnění výše uvedené podmínky jen na základě výpovědi žalobkyně ve správním řízení, současně však v odůvodnění podotkl, že tato výpověď je zjevně nepravdivá. Krajský soud proto považoval rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné i z důvodů jeho nesrozumitelnosti podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Námitku žalobkyně vztahující se k čl. 33 Úmluvy krajský soud důvodnou neshledal, protože se podle něj žalovaný touto otázkou zabýval a vycházel ze závazných stanovisek ministra vnitra.

III.

5. Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

6. Stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný. Namítal, že v průběhu správního řízení postavily (správní orgány) najisto, že žalobkyně nepřicestovala do České republiky přímo z území, kde může být ohrožen její život nebo svoboda. Podle stěžovatele je s ohledem *„na geografické zákonitosti“* vyloučeno, aby žalobkyně přicestovala z Kamerunu do České republiky automobilem, s vyloučením lodní či letecké přepravy. Z úřední činnosti je stěžovateli známo, že žalobkyně informaci o cestě automobilem zopakovala ve dvou pohovorech v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany, přestože ji správní orgány upozornily, že se mezi Afrikou a Evropou nachází moře a přicestovat automobilem proto není možné.

7. Stěžovatel v kasační stížnosti odmítl závěr krajského soudu o nesrozumitelnosti či vnitřní rozpornosti jeho rozhodnutí. Dále vytkl soudu, že opomněl, že žalobkyně pobývala před příjezdem do České republiky na území Belgie, kde nepožádala o udělení azylu. Stěžovatel brojil také proti tomu, že krajský soud vyslovil, že rozhodnutí o odvolání bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Tento závěr soudu neměl podle

stěžovatele oporu ve spisu. V napadeném rozhodnutí stěžovatel dostatečně konkretizoval důvody pro rozhodnutí, uvedl důkazy a odůvodnil použití zákonných ustanovení; rozhodnutí proto nebylo nepřezkoumatelné.

8. Nezákonnost rozsudku krajského soudu spatřoval stěžovatel dále v tom, že krajský soud rozhodl věc bez nařízení ústního jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a nerespektoval § 51 odst. 1 s. ř. s.

IV.

9. Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila s rozhodnutím krajského soudu. K výkladu pojmu „přicestovat přímo“ užitého v čl. 31 Úmluvy uvedla, že z napadeného rozhodnutí žalovaného nelze zjistit, jakým způsobem správní orgán tuto podmínku čl. 31 Úmluvy vykládal; krajský soud proto nepochybil, pokud jednal podle § 76 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně dále uvedla, že z žádného právního předpisu či mezinárodní smlouvy nevyplývá, že čl. 31 Úmluvy nelze použít u osob, které přicestovaly do země více dopravními prostředky, u osob, které nedokážou přesně popsat průběh cesty, či u osoby cestující přes několik zemí. Nenaplnění podmínky čl. 31 Úmluvy je podle žalobkyně obvyklé pouze u těch osob, které přicestovaly z třetí země, v níž byla zamítnuta jejich žádost o azyl.

V.

10. Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

11. Kasační stížnost není důvodná.

12. Nejvyšší správní soud především neshledal důvodnou námitku, že je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný. Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, čj. 9 As 38/2009 - 123, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů rozhodnutí musí být založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Takovými vadami mohou být mimo jiné případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny“*. Nejvyšší správní soud však nedostatek takového charakteru v napadeném rozsudku nezjistil. Krajský soud vyložil, z jakých důvodů považuje rozhodnutí stěžovatele za nepřezkoumatelné, jakými úvahami se řídil a proč postupoval podle § 76 odst. 1 s. ř. s. Výrok rozsudku je řádně odůvodněn a odůvodnění rozsudku nelze považovat za nesrozumitelné. Nejvyšší správní soud neshledal, že by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný ani v důsledku jiné vady řízení, námitce stěžovatele o nepřezkoumatelnosti rozsudku proto nepřisvědčil.

13. Nejvyšší správní soud se dále zabýval tím, zda bylo nepřezkoumatelné rozhodnutí stěžovatele o odvolání žalobkyně. Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že je

napadené rozhodnutí správního orgánu vnitřně rozporné, protože stěžovatel dospěl k závěru o nesplnění podmínky podle č. 31 Úmluvy jen na základě výpovědi žalobkyně ve správním řízení, současně však v odůvodnění vyslovil, že tato výpověď je zjevně nepravdivá. Se závěrem krajského soudu o rozpornosti rozhodnutí stěžovatele se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

14. Stěžovatel při hodnocení podmínek podle čl. 31 Úmluvy vycházel pouze z výpovědi žalobkyně a uvedl, že *„je zřejmé, že způsobem, který uvádí, nemohla přicestovat z území, kde byl její život ohrožen"*. V další části odůvodnění však stěžovatel zdůraznil, že *„vzhledem ke geografickým podmínkám je výpověď účastnice řízení o absolvování celé trasy z Kamerunu do České republiky v úkrytu automobilu, zjevně nepravdivá"*. Vyloučením ochrany podle čl. 31 Úmluvy dochází k zásahu do práv žalobkyně, a pokud tak chtěl stěžovatel učinit, měl své jednání odůvodnit. V případě, že žalobkyni uvěřil způsob dopravy a z toho usoudil, že nemohla přicestovat přímo z území, kde byl ohrožen její život a svoboda, nemohl ve stejném rozhodnutí považovat výpověď žalobkyně za nepravdivou. Pokud tedy stěžovatel výpověď přímo zpochybnil a neuvedl žádnou jinou skutečnost, ze které by vyplývalo, jakým způsobem se žalobkyně do České republiky dopravila, měl svůj závěr dostatečně zdůvodnit, aby tato vnitřní rozpornost nezpůsobovala nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí.

15. Stěžovatel se v kasační stížnosti zabýval naplněním podmínek čl. 31 Úmluvy, aniž by tak učinil v napadeném rozhodnutí. K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že nelze doplňovat odůvodnění o vlastní argumentaci a důkazy, ze kterých stěžovatel vycházel, až v rámci kasační stížnosti. Teprve v té totiž stěžovatel alespoň částečně vysvětlil, jakými úvahami došel k závěru uvedenému v napadeném rozhodnutí a z jakých podkladů vycházel. Z vlastního odůvodnění rozhodnutí stěžovatele ale tyto skutečnosti nevyplývaly a navíc došlo k výše zmíněnému vnitřnímu rozporu. Za této situace krajský soud správně zhodnotil, že napadené rozhodnutí stěžovatele bylo nepřezkoumatelné.

16. Nejvyšší správní soud se dále zabýval tím, zda krajský soud pochybil v případě, že podle § 76 odst. 1 s. ř. s. nenařídil jednání. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, stanoví-li tak soudní řád správní, rozhoduje soud bez jednání o věci samé i v dalších případech. Tímto dalším případem je právě zmiňovaný § 76 odst. 1 s. ř. s., podle kterého soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem mimo jiné pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Jedná se tedy o výjimku z obecného pravidla, že soud rozhoduje při jednání.

17. Lze tedy uzavřít, že v případech vad řízení uvedených v § 76 odst. 1 s. ř. s. soud zruší rozsudkem celé rozhodnutí bez jednání, aniž by musely být splněny podmínky podle § 51 s. ř. s. Zrušením rozhodnutí se žalobci plně vyhovuje, čímž nedojde k zásahu do jeho práva podle čl. 38 odst. 2 Listiny. Krajský soud proto nepochybil, pokud v souladu s § 76 odst. 1 s. ř. s. jednání nenařídil a nerespektoval nesouhlas stěžovatele s projednáním a rozhodnutím věci bez jednání.

18. Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek krajského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

19. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalobkyni, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal, protože ji bezplatně zastupuje nevládní organizace a ze soudního spisu Nejvyšší správní soud nezjistil, že by jí v souvislosti s řízením vznikly jiné náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. května 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu